

خلاقیت و نوآوری؛ کلید مدیریت شهری کارآمد

مدیریت شهری در دنیای امروز، بیش از هر زمان دیگری، نیازمند خلاقیت و نوآوری است. شهرها به عنوان کانون زندگی اجتماعی و اقتصادی، با چالش‌های پیچیده‌ای روبه‌رو هستند که تنها با نگاه سنتی قابل حل نیستند. مشهد، به عنوان یکی از کلان‌شهرهای مهم ایران، نیازمند ایده‌های نو و راهکارهای مبتکرانه برای ارتقای کیفیت زندگی شهروندان است.

خلاقیت در مدیریت شهری به معنای خلق ارزش‌های جدید و بهبود مستمر خدمات است. از بهینه‌سازی حمل و نقل عمومی تا توسعه فضاهای سبز و هوشمندسازی شهر، همه و همه نیازمند ذهنی پویا و نوآور هستند. ما در شهرداری مشهد باور داریم که باید از فناوری‌های



محمد رضا قلندر شریف

شهردار مشهد مقدس

روز و مشارکت شهروندان بهره‌بربریم تا شهری هوشمند، پایدار و مردم‌محور بسازیم. تاکنون در راستای تبدیل مشهد به شهری خلاق، پروژه‌های نوینی مانند رصدخانه شهری مشهد و مراکز نوآوری تخصصی اجرا شده و این پروژه‌ها هر روز در حال پیشرفت است. رصدخانه شهری با پایش داده‌های لحظه‌ای، تصمیم‌گیری‌های مدیریتی را دقیق‌تر و علم‌بنیان می‌کند. همچنین، مراکز نوآوری با حمایت از استارت‌آپ‌ها و ایده‌های نوآورانه، بستری برای توسعه خدمات شهری فراهم کرده‌اند. این اقدامات گامی بلند در مسیر تبدیل مشهد به شهری دانش‌بنیان و آینده‌نگر است و ثابت می‌کند که نوآوری، موتور محرکه توسعه پایدار شهری خواهد بود.

نوآوری‌های اخیر در حوزه مدیریت شهری مشهد نشان می‌دهد که مشهد در مسیر تحول گام برداشته است، اما این مسیر بدون همراهی و ایده‌پردازی شهروندان، اصناف و نخبگان علمی ناتمام خواهد ماند. از این رو، از همه عزیزان دعوت می‌کنم تا با ارائه پیشنهادهای سازنده، ما را در ساختن شهری بهتری یاری کنند. به یاد داشته باشیم که شهرها با اندیشه‌های نو و عزم جمعی شکل می‌گیرند. بیایید با همکاری یکدیگر، مشهد را به الگویی از شهر خلاق و پیشرو تبدیل کنیم.

انتظارات عمومی از مراکز نوآوری شهری

مشهد الرضا^(ع)، به عنوان پایتخت معنوی ایران و یکی از کلان‌شهرهای پیشرو کشور، نیازمند تحولات نوین در مدیریت و خدمات شهری است. راه‌اندازی چهار مرکز نوآوری شهری در حوزه‌های «هوشمندسازی و اقتصاد شهری»، «شهرسازی و خدمات شهری»، «فرهنگی و زیارتی» و «عمران و حمل و نقل»، گامی بلند در مسیر تبدیل مشهد به شهری دانش‌بنیان، خلاق و مردم‌محور است.

انتظارات مردم و شورای شهر از این مراکز، بسیار زیاد است. مردم مشهد توقع دارند این مراکز



مجید طهوریان عسکری

نایب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

با بهره‌گیری از فناوری‌های روز و ایده‌های نو، خدمات شهری را بهبود ببخشند، مشکلات ترافیکی را کاهش دهند و تجربه زیارت را لذت بخش‌تر کنند. شورای شهر نیز برای این باور است که این مراکز باید با مشارکت دانشگاه‌ها، استارت‌آپ‌ها و بخش خصوصی، به صورت عملیاتی و پروژه‌محور کار کنند، نه صرفاً نظری.

دورنمای فعالیت مراکز یادشده روشن است؛ در حوزه هوشمندسازی، انتظار داریم سیستم‌های مدیریت یکپارچه شهری راه‌اندازی شود. در شهرسازی، نوآوری در بهینه‌سازی فضاهای عمومی و کاهش آلودگی‌های بصری مورد انتظار است. در حوزه فرهنگی، استفاده از فناوری برای تسهیل زیارت و تقویت تعاملات اجتماعی ضروری است. همچنین، در حمل و نقل، توسعه ناوگان هوشمند و کاهش زمان سفرهای درون شهری، یک اولویت است.

امید داریم این مراکز نه تنها به کانون‌های تولید ایده، بلکه به مراکز اجرایی تأثیرگذاری تبدیل شوند تا مشهد، الگویی برای دیگر کلان‌شهرهای ایران باشد. شورای شهر مشهد از هیچ کمکی برای تحقق این اهداف دریغ نخواهد کرد.

مشهد، بنیان‌گذار مدیریت شهری خلاق و نوآور

این یک حقیقت است که مشهد الرضا^(ع) کلان‌شهری با جایگاه ملی و بین‌المللی است. کانون این شهر نیز مضع منور رضوی است و آن‌طور که می‌گوییم، مشهد ایوان حیاط حرم مطهر امام هشتم^(ع) است. در این شهر به جای ماهیت صنعتی یا کشاورزی، خدمات بخش محوری اقتصاد شهر را برپا می‌دهد و این خدمات باید هوشمند باشد. مشهد الرضا^(ع) نخستین کلان‌شهر غرب آسیاست که



حسین حسامی

رئیس کمیسیون برنامه، بودجه، فناوری اطلاعات و فضای مجازی شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

شاخصه‌های ارزیابی شهر هوشمند و پایدار جهان، موسوم به استانداردهای جهانی ITU را با موفقیت گذرانده است. هم‌اکنون بیش از صد سامانه هوشمند در ساختار مدیریت شهری به ارائه خدمت به زائران و مجاوران مشغول هستند. همین FTTH یا شبکه اینترنت هوشمند منازل که در مشهد به صورت 5G در دسترس است، نشانه‌ای از توجه مدیریت شهری به حوزه هوشمندسازی به شمار می‌رود.

رهبر معظم انقلاب در پیام نوروزی خود به موازات اعلام شعار سال و نام‌گذاری آن، تأکید کردند که باید در همه موضوعات نوآوری داشت. این از کلیدواژه‌هایی است که کمتر به آن توجه شده است، اما مدیریت شهری مشهد در دوره ششم با ایجاد اولین اداره کل خلاقیت و نوآوری در ساختار شهرداری مشهد، توانست اقدامی زیربنایی در حوزه خلاقیت شهری را رقم بزند. این ابتکاری جدید است که کارخانه نوآوری شهری مشهد اکنون با کاربری جدیدش از ده‌ها مرکز نوآوری در حوزه‌های خدمات شهری و حمل و نقل میزبانی می‌کند.